

## INHOUD

|     |                                                           |
|-----|-----------------------------------------------------------|
| 8   | Carls caravan                                             |
| 15  | Hondeleven                                                |
| 24  | Zomerbelofte                                              |
| 35  | Oud schroot                                               |
| 45  | Warmwatervissen                                           |
| 54  | Surprise!                                                 |
| 67  | Tennissen met Glenn                                       |
| 81  | Milo                                                      |
| 87  | Dakisolatie                                               |
| 93  | Blind date                                                |
| 103 | Wat ik maar wil zeggen                                    |
| 110 | De oude postbode                                          |
| 118 | Literair, <i>moi</i> ?                                    |
| 126 | Ombrengen & Inbrengen                                     |
| 136 | Sneak preview                                             |
| 146 | Smile                                                     |
| 152 | Sprookjessprokkelaar,                                     |
| 163 | Stemmen in de mist                                        |
| 172 | Sequel: de gedaanteverwisseling II                        |
| 174 | Slinger                                                   |
| 191 | Smart was het hart van ons bestaan                        |
| 209 | Sluit me alsjeblieft eens op in je geheugen, alsjeblieft? |

|     |                                          |
|-----|------------------------------------------|
| 226 | Shampoo deluxe                           |
| 239 | Scriptdoctors                            |
| 255 | Stilte in een schreeuwlandschap          |
| 271 | Scheet in een fles                       |
| 287 | Stalker                                  |
| 295 | Speciaal voor jou kom ik uit de toekomst |
| 301 | Split                                    |
| 312 | Straffe kost                             |
| 323 | Strop                                    |
| 334 | Sabotage                                 |
| 345 | Stinkend gips                            |
| 356 | Sonate voor een straathond               |
| 373 | Speelgoedpop                             |
| 394 | Stil bloed                               |
| 408 | De schaal van Swartman                   |
| 434 | De stem                                  |
| 473 | Sex tells,                               |
| 494 | De stok                                  |
| 504 | Interview Bavo Dhooge                    |

## CARLS CARAVAN

Carl kocht de caravan in een toonzaal die tien keer zo groot was als zijn woonkamer. Er stonden twaalf verschillende modellen in. Hij had de caravan voor het eerst opgemerkt in een folder op de jaarbeurs. In de folder sprak men over een 'huis op wielen' en 'toch honkvast'. Er stonden een barbecuestel en twee ligstoelen voor.

De verkoper van dienst vroeg Carl of hij kon helpen, maar Carl zei: 'Ik kijk liever eerst wat rond.'

'Geen probleem,' zei de man. 'Roept u me maar als u iets nodig heeft.'

Carl kwam rechtstreeks van zijn werk. Hij had een baan bij de dienst onderhoud in het ziekenhuis. Het was vrijdag en hij had een uurtje vroeger uitgetikt. In zestien jaar had hij dat nog nooit gedaan. Hij voelde zich weer als een kind dat een uurtje studie kreeg, net voor het weekend. Gewoon een gaatje vullen en dan vrij.

Hij was al enkele keren voorbij de toonzaal gereden en had steeds meer de drang gevoeld om binnen te kijken en de sfeer op te snuiven. De toonzaal lag langs een drukke baan. Maar binnen was het een oase van rust.

Toen Carl de caravan uit de folder herkende, kwam de verkoper er weer bij staan. Hij ging met zijn vlakke hand langs de zijkant van de caravan en nam Carl in zich op alsof hij wilde weten of hij met een caravankenner te maken had.

'Het neusje van de zalm,' zei de verkoper.

'Er staan hier nog duurdere modellen,' zei Carl.

'Natuurlijk,' zei de man. 'Ik bedoelde in die prijsklasse. Natuurlijk.' Carl knikte.

'Kent u iets van caravans?' vroeg de man.

'Niet echt,' zei Carl.

De man ging op het trapje staan en opende de deur.

'Gaat u maar even binnen.'

'Oké,' zei Carl.

Hij wist toen nog niet of hij wel een caravan wilde kopen. Hij was in zijn hele leven maar twee keer op vakantie geweest, naar Spanje. Een caravan kopen, dat leek hem een grote onderneming.

Toch ging hij binnen.

Binnen rook het nieuw. Er hing een plasticgeur en de slaapbanken waren in doorzichtige folie gewikkeld. Carl nam plaats aan het klaptafeltje waar de man op hem zat te wachten. De man sloot de gordijntjes.

‘Om het gezellig te maken,’ verklaarde hij.

Toen begon hij alles in de caravan op te noemen. Hij presenteerde de kastjes met de glimlach van een hostess in een TV-show. Hij ging even op de slaapbank liggen om te tonen dat zijn voeten niet over de rand kwamen. En hij verzekerde Carl ervan dat je aan dat klaptafeltje alles kon doen wat je op vakantie maar wilde doen. Je kon er kaarten, drinken, praten en nog veel meer.

‘Is er een koelkast?’ vroeg Carl.

‘Zaker,’ zei de man en hij stond op van het tafeltje, keek even rond en opende op goed geluk een kast waar een reserveband instak. Hij probeerde het kastje ernaast.

‘Voilà,’ zei hij trots.

Er stak niets in.

‘Kan ik u misschien iets aanbieden?’

Carl haalde lachend zijn schouders op.

‘Wacht, ik zal even iets halen.’

De man sprong uit de caravan naar zijn kantoor en kwam terug met een paar blikjes *7-up*. Hij vulde de koelkast. Toen sloot hij de deur en ging weer zitten. Hij haalde een pen uit zijn borstzak en legde Carl een lijst met inlichtingen voor. Ze gingen samen over de speciale voorwaarden en de afbetaling. Carl luisterde met aandacht omdat het nu meer en meer tot hem begon door te dringen dat hij een caravan zou kopen.

Midden in het gesprek stond de man op, opende de koelkast en haalde er twee blikjes uit. Hij opende ze en zette ze voor Carl op het tafeltje.

‘Er gaat niets boven een goed fris blikje,’ zei hij terwijl hij een flinke slok nam.

‘Goed,’ zei de man na zijn betoog. ‘Ik laat u even alleen. Dan kunt u er eens over nadenken.’

‘Prima,’ zei Carl.

‘Denk eraan. Het is een huis op wielen.’

‘Inderdaad,’ zei Carl.

Carl bleef alleen achter in de caravan.

Hij schoof het gordijntje opzij en zag de man zijn kantoor binnengaan terwijl hij nog even achterom keek. Hij zwaaide naar Carl.

Carl zwaaide terug. Hij nam nog een slokje uit het blikje.

De caravan was voorzien van vast tapijt en alle kastjes waren van donker hout. De buitenkant van de caravan was lichtbruin, met twee donkerbruine strepen die dwars over de flanken liepen. Dat zag Carl toen hij de folder nog eens doornam. Het was er gezellig.

Carl ging zijwaarts op de bank zitten en keek door het achterste raampje. Die raampjes waren verduisterd. Alles hing in een roestbruine zweem zoals in oude films. Carl keek door het raampje de toonzaal in en dan verder voorbij het tweede grote raam van de toonzaal naar de drukke weg. De zon stond laag en glansde op de linoleumvloer.

Zo bleef hij nog een hele tijd zitten.

Wat zou Barbara hiervan vinden wanneer ze straks thuiskwam? Ze zou zeker uit haar dak gaan. Maar daarna zou ze wel bijdraaien. Ze zou Carl weer onberekenbaar vinden en onberekenbaar betekende voor Barbara sexy en sexy betekende avontuur. Misschien zou ze weer even in haar nopjes zijn zoals vroeger, toen Carl nog boeken en cd's voor haar kocht en die in de keukenkast tussen de potten en de pannen verstopte. Dan stuitte Barbara tijdens het koken opeens op zo'n boek of cd. Carl wist zelf meestal niet meer dat hij het ding daar verstopt had en dan was het ook voor hem een verrassing.

Nu had hij dus weer zo'n verrassing in petto. Alleen iets groter en iets dat niet paste tussen de potten en de pannen.

Hij genoot van de zwoele lucht, de weerkaatsing van de zon en de blauwe lucht die door de filtering van het brede raam paars was geworden. Hij keek om zich heen naar de andere modellen. Hij ging languit op de slaapbank liggen en sloot zijn ogen. Na een tijdje stond hij weer op. Hij zette het blikje *7-up* weer in de koelkast. Hij deed zijn jas uit en hing die aan een van de twee houten knoppen naast de deur die als kapstok dienden. Toen ging hij aan het klaptafeltje zitten. Voor hij het wist, zat de verkoper alweer voor hem.

'Een huis op wielen, hé?'

'Wanneer kunt u hem leveren?'

'Dit is een toonzaalmodel. Binnen twee dagen?'

'Afgesproken,' zei Carl.

Een paar dagen later brachten ze de caravan rechtstreeks van de toonzaal naar de tuin. Het grind kraakte luid onder de banden.

Toen hij eenmaal op zijn plaats stond en de leveranciers hem loskoppelden, kwam Carls buurvrouw buiten en slaakte een kreetje.

'Ongelooflijk!'

‘Pak je koffers,’ grapte Carl, ‘Dan zijn we zo weg.’

‘Waar ga je heen?’ vroeg ze lachend.

Ze veegde haar handen schoon aan haar schort.

‘Ik weet niet,’ zei Carl. ‘Barbara’s droom is de Côte d’Azur.’

‘De Côte d’Azur. Amai.’

Hij stapte de caravan in en zwaaide door het raampje naar zijn buurvrouw, die overdreven terugzwaaide.

‘s Avonds legde hij de reisgidsen en kaarten op het klaptafeltje. Hij liet de tuinlampjes aan de zijkant van het grindpad branden. Hij wilde net kijken wat hij al in de kastjes kon stoppen toen er op de deur geklopt werd. Het was de buurman.

‘Mag ik er even in?’

‘Kom binnen en maak het je gezellig,’ zei Carl. ‘*Mi casa, su casa.*’

De buurman ging zitten en keek rond. Carl lag op de slaapbank en doorbladerde nog maar eens de folder. Er waren een paar lichtjes die je kon aansteken. Ze waren mooi verstopt.

‘Ongelooflijk hoeveel plaats je hier hebt,’ zei Carls buurman.

‘Het is een huis op wielen,’ zei Carl. ‘Ik kan er een feestje in geven.’

‘Is er een koelkast?’

‘Wat dacht je,’ zei Carl.

Carls buurman stak zijn hand op, keek rond en opende een kastje. Het reservewiel kwam weer tevoorschijn.

‘Ernaast,’ zei Carl.

‘Heel fris,’ zei de buurman.

‘Zoals het moet,’ zei Carl.

Carls buurman ging weer zitten. Hij sloeg zijn benen over elkaar en plukte een pluusje van het tapijt. Carl lag naar het plafond te staren. Het was stil. Er ging een windje door de bomen in de tuin. Ergens blafte een hond.

‘Barbara zal in de wolken zijn,’ zei Carl.

‘Je moet er eens uit, Carl,’ zei zijn buurman.

‘Ja, dat zeg ik ook altijd. Vandaar die caravan.’

‘Het zal je goed doen.’

Carl sloot zijn ogen. Hij zag zichzelf al zitten. Een parasol voor de caravan, met aan elke kant een ligstoel voor hem en voor Barbara, en een plastic tafeltje met twee Martini’s op. Hij kon even opstaan, op het trapje de caravan ingaan en met een ijsemmer buitenkomen. Als het te warm werd, konden ze over de middag binnengaan en een siësta doen op de slaapbank. Ze konden de gordijnen dichttrekken

en in de schemering een spelletje *Risk* of *Stratego* spelen. Of ze konden een paar vrienden uitnodigen. Een partijtje badminton voor de caravan, een barbecue achteraf.

‘Ik vraag me af hoe het is tijdens het rijden,’ vroeg Carl.

‘Mag dat?’ vroeg de buurman. Hij controleerde of de koelkast-deur goed gesloten was.

‘Waarom niet?’

‘Wie rijdt dan?’

‘Barbara kan rijden. We kunnen wisselen.’

Carls buurman schudde het hoofd.

‘Dat kan je best niet doen, Carl. Je moet op de weg letten.’

Carls buurman deed de lichtjes uit.

‘Zou je niet beter weer naar binnen gaan, Carl? Het wordt laat.’

Carl trok zijn trui aan. Hij kroop er onhandig in alsof hij schrik had om wat dingen om te stoten.

‘Ik kom onmiddellijk,’ zei Carl.

‘Vertrek niet zonder ons, hé,’ grapte de buurman.

Een tijdje bleef de caravan daar staan omdat Carl pas aan het eind van de zomer vakantie had.

Carl probeerde de caravan van tijd tot tijd eens uit zoals je af en toe eens met een oude auto moet gaan rijden om de batterij op te laden. Als het regende, zette hij de tuinstoeltjes in de caravan. Hij legde er oude kranten onder zodat ze het tapijt niet vuilmaakten. Het was geen tuinhuis. Soms bleef hij even zitten schuilen omdat het te hard regende en hoorde hij hoe de regen kletterde tegen het tinnen dak. Hij las ondertussen een sportmagazine of luisterde naar het radiotje dat hij van de keuken naar de caravan had verhuisd. Hij zat toen vaak net op dezelfde manier aan het raam zoals in de toonzaal en bekeek de dingen die zich buiten afspeelden. Af en toe kwam een van zijn burens langs en die zei:

‘Nog altijd niet weg, Carl?’

En dan zei Carl: ‘Binnenkort.’

‘Waar ga je heen?’

‘Naar de zon. Naar het land van de zon.’

Een paar keer lag hij ‘s avonds op zijn rug op de slaapbank door het dakraampje naar de sterren te kijken. Hij stelde zich zijn leven voor zoals zijn buurman het zou leven. Hij ging zo op in zijn gedachten dat hij moe werd en in slaap viel. Toen werd hij weer wakker met een droge mond en een zure keel, stond op en nam een blikje uit de koelkast.

In het begin riep hij nog uit het raam naar het huis, naar Barbara om te vragen of het eten al klaar was. Maar na een tijdje had hij er niets beter op gevonden dan om haar met een zaklamp een signaal te geven. Af en toe zag Carl haar silhouet voor het raam passeren en deed zijn best om met zijn zaklamp in haar ogen te schijnen.

Hij begon meer en meer uit te zien naar de vakantie die ze samen zouden beleven.

Net voor hun verlof, aan het eind van de zomer, installeerde Carl een draagbare TV in de caravan zodat hij buiten het WK-voetbal kon volgen. Hij liet de gordijntjes gesloten zodat er niet te veel licht op het scherm viel en hij geen enkele actie miste. Hij zat half in de schaduw van een luifel, een blikje in de ene hand, een cornetto in de andere. Hij was van plan om zijn borstkas te laten bruinen. Hij trok zijn hemd uit en hing het binnen in de caravan. De zweetdruppels gleden van zijn huid en na een tijdje ging hij het huis in en trok een fris hemd aan met korte mouwen. Het vuile hemd wierp hij in de wasmand in de caravan. Toen ging hij weer zitten en volgde de tweede helft van Noorwegen-Engeland.

‘Wat een partij,’ zei hij.

‘Wat een partij!’ schreeuwde hij soms naar binnen.

Op een dag zat Carl voor het raampje van zijn caravan. Het was een kalme dag. Er viel niet zo veel te zien op straat. Hier en daar kwamen kinderen terug van school met hun boekentassen op de rug en hun rapport in de hand. Het was een vrijdag. Het jongetje van de burenpasseerde en vroeg door het open raampje wat Carl daar zo zat te doen.

‘Ik ga weg,’ zei Carl.

‘Waarheen?’ vroeg het jongetje.

‘Naar de zee van Spanje,’ zei Carl, ‘Het is altijd al mijn vrouws droom geweest om eens naar Spanje te gaan.’

‘Wat gaat u daar doen?’

‘Van alles en nog wat.’

‘Hebt u veel plaats daarbinnen?’ vroeg het jongetje.

‘Net genoeg,’ zei Carl.

Het jongetje keek naar binnen. Er lagen twee stapels boeken op het aanrecht. Een paar kartonnen dozen stonden op de vloer, met sporttrofeeën erin, en aan de handvatten van de kastjes hingen een paar jassen door elkaar aan hangertjes. Carl had alle waardevolle dingen uit zijn leven in de caravan gezet voor die laatste vakantie.

‘Mag ik eens binnenkijken?’ vroeg het jongetje.



‘Sorry,’ zei Carl, die nooit kinderen had gehad. ‘Je moet het wachtwoord kennen.’

‘Ik ken het wachtwoord niet,’ zei de kleine.

‘Dan moet je het maar raden.’

Het jongetje was niet ouder dan acht jaar, maar hij leek op een of ander computergenie. Hij had een bril op en zijn houding was volwassen en leuk om naar te kijken. Het jongetje krabde even achter zijn oor en flapte er dan uit:

‘Fruitcake?’

Carl keek ernstig de straat in, dan weer naar de kleine.

‘Fout.’

De kleine leek na te denken. Hij hield zijn armen gekruist en tuurde naar de grond terwijl hij af en toe zijn bril omhoog duwde.

‘Is het mafkees?’

‘Fout,’ zei Carl.

Het jongetje leek ten einde raad.

‘Ik kan op niets meer komen,’ zei hij.

‘Laat maar,’ zei Carl. ‘Je zult het toch nooit vinden.’

De jongen pakte zijn rugzak weer op.

‘Jammer, ik dacht dat het mafkees was. Mijn vader zegt toch altijd dat u een mafkees bent.’

En hij wandelde weg naar het volgende huis waar hij werd opgewacht door zijn ouders, die over de haag stonden toe te kijken.

Carl bleef naar het einde van de straat kijken. Er gebeurde niet veel meer. Er kwamen nog enkele mensen voorbij die hem kenden, maar geen goeiedag meer zeiden. En er kwamen ook enkele mensen voorbij die hem niet kenden en die keken hem des te vreemder aan.

Carl bleef zitten. Het was een vreemd zicht. Er stond geen auto voor de caravan. Hij stond er als een koets zonder paard. Als Carl die caravan vooruit wilde krijgen, zou hij hem zelf moeten voorttrekken.

‘Verschrikkelijk,’ zei de buurman terwijl hij hoofdschuddend zijn zontje over het hoofd aaide. ‘Er bestaat geen ander woord voor. Verschrikkelijk.’

‘Ja,’ zei zijn vrouw. ‘Hij zal nog lang wachten op die wagen van zijn vrouw. Gaan ze die eigenlijk nog laten overkomen uit Spanje?’

‘Ben je gek?’ zei de buurman en hij draaide zich al om. ‘Daar schoot niet veel meer van over. Net als van zijn vrouw. Het is beter dat ze die daar laten. Op die manier kan hij nog blijven dromen.’

En terwijl zijn ouders weer het huis ingingen, besepte het jongetje ineens wat het wachtwoord was. Het was niet mafkees. Het was *loco*.

## HONDELEVEN

Eric en Kiki waren al vier maanden getrouwd, maar ze woonden nog altijd niet samen wegens de honden.

Kiki was zwanger van een tweeling, en voor het gemak en de papieren waren ze dan maar voor de wet getrouwd. Maar voor de rest bleef Eric in zijn flat en Kiki in haar villa. Eric was vrachtwagenchauffeur en bracht genoeg geld binnen om een gezin te onderhouden. Dat was het probleem niet. Het ging om de honden. Kiki had er twee. Ze had een kleine bulldog en een hazewind. Eric had een labrador. Allemaal heel gezellig, daar niet van. Alleen konden die beesten elkaar niet uitstaan. En omdat daar niet onmiddellijk een oplossing voor bestond, zaten Eric en Kiki dus met een hond te veel.

Zelden ging er een avond voorbij of ze hadden het niet over de honden. Soms ging Eric bij Kiki slapen, soms kwam Kiki bij Eric, maar altijd ging het over de honden. Meestal zei Eric dan iets als 'Die hond betekent heel wat voor me' en dan antwoordde Kiki 'En ik niet dan?' en dan moest Eric wel antwoorden 'Je weet best wat ik bedoel', maar dan was het al te laat en zei Kiki 'Nee, misschien weet ik niet wat je bedoelt' en dan zei Eric 'Ik zou trouwens hetzelfde aan jou kunnen vragen' en zo ging het door tot een van de twee dan naar huis moest om de volgende dag op tijd de hond uit te laten.

Toen Kiki acht maanden ver was, moest ze het ziekenhuis in.

De dokter had haar gezegd dat tweelingen wel eens te vroeg waren en dat ze best al een weekje vroeger naar het ziekenhuis kwam. Ondertussen zou Eric elke dag haar honden uitlaten en eten geven.

'Je neemt ze best eens tot bij de burens,' zei Kiki. Ze zat rechtop in bed en was een magazine aan het doorbladeren. Naast haar lagen een hoofdtelefoon en een doos bonbons.

'O ja?'

'Die hebben een leuke setter die geen amok maakt.'

'O ja?'

't Is een geinig ding.'

'O ja?'

‘Komaan, Eric, hou op. Als het zo zit, kan ik het beter aan mijn zus vragen.’

Ze nam een bonbon en bladerde door. Eric ging voor het raam staan.

‘Een mooi zicht heb je hier.’

Kiki zuchtte.

‘Ga je het nu doen of niet?’ vroeg ze.

‘Natuurlijk ga ik het doen,’ zei hij.

‘Elke avond?’ vroeg ze.

‘Moet dat dan?’ zei hij.

‘Als je het doet, dan moet je het elke avond doen,’ zei ze.

‘Waarom?’ vroeg Eric.

‘Omdat ik niet wil dat mijn huis er binnen een week als een hondenpark uitziet.’

‘Ons huis,’ zei Eric.

Kiki sloeg een pagina om.

‘Zal ik het aan iemand anders vragen?’

Eric keek naar buiten en zag op het parkeerterrein van het ziekenhuis een kaalgeschoren poedel tegen een parkeerautomaat pissen, terwijl zijn baasje een ticket betaalde.

De volgende dag ging Eric na zijn werk naar Kiki’s huis. Hij ruimde er wat op, gaf de honden te eten, ging in de hangmat in de avonddon zon liggen, haalde de bladeren uit Kiki’s zwembad en liet de honden uit. Hij vond het leuk die honden wat te pesten. Vanuit de hangmat wierp hij stokjes over de haag waar die honden niet bij konden. Dan stonden ze als idioten bij de haag en hoorden ze hoe de hond van de burens met die stokjes ging lopen. Of hij deed alsof hij stokjes weggooid. Dat werkte ook altijd.

‘Ha, de mijne is tenminste slimmer,’ dacht hij.

Na een tijdje ging hij weer naar binnen.

Het was heet en hij had zin in een borrel. Hij vond alleen een fles sherry. Hij schonk zich een glas in en zette de fles in de kast. Met het glas in zijn hand wandelde hij door het huis. In de keuken keek hij wat er op de briefjes stond die aan de koelkast hingen. Afspraak bij de kapper, vrijdagochtend, negen uur. Manicure, dinsdag, elf uur. Etentje met Eric, woensdag. Er hing ook een briefje bij: *‘Tip voor Eric, Korean Sunset, derde reeks.’* Van een van zijn vrienden. In de woonkamer lag de TV-gids open op de sofa. Hij keek rond en hij zag dingen in die woonkamer die hij nog nooit had gezien. Hij had nooit veel tijd om rond te kijken.

Ondertussen dronk hij zijn glas leeg. Hij hield het glas onder de kraan, droogde het af en zette het terug waar hij het gevonden had. Daarna ging hij naar de slaapkamer en ging wat op het bed liggen. Er hing een aangename schemering in de kamer en even dommelde hij in. Uiteindelijk hoorde hij beneden een van de honden blaffen. Hij ging naar beneden en liet de honden binnen. Hij was ze glad vergeten en had ze per ongeluk buitengesloten in de tuin. Hij sloot de terrasdeur en ging naar huis om zijn eigen hond uit te laten.

‘s Avonds belde hij Kiki. Ze vroeg hoe het geweest was op het werk, met de honden en Eric zei dat alles prima was.

‘Hebben ze niet te veel kabaal gemaakt?’

‘Niet dat ik weet,’ zei Eric.

‘Je hebt ze toch te eten gegeven?’ vroeg Kiki.

Op de achtergrond hoorde hij de televisie.

‘Ja.’

‘Goed.’

‘Was er nog iets?’

‘Even denken. Ik denk het niet.’

Ze wachtte even. Toen vroeg ze:

‘Ben je kwaad?’

‘Kwaad? Hoe kom je daarbij?’

‘Ik weet niet. Je bent zo stil.’

‘Ik ben moe.’

‘Is er iets?’

‘Niets speciaals.’

‘Als er iets is, moet je het zeggen, Eric.’

‘Ik voel me gewoon wat moe. Een beetje... leeg. Begrijp je?’

‘Niet echt, nee.’

‘Ik heb zin om naar je toe te komen.’

Ze schoot in de lach.

‘Het is al na tien, mallerd.’

‘Ik weet het.’

Het was even stil.

‘Kom je morgen langs?’ vroeg Kiki.

‘Natuurlijk,’ zei Eric.

‘Ben je bij de burens geweest?’ vroeg Kiki.

‘Ben ik glad vergeten,’ zei Eric. ‘Dat doe ik morgen wel.’

‘Oké. Zolang je het maar niet vergeet,’ zei Kiki.

‘Geen probleem,’ zei Eric.

‘Kun je de planten dan ook wat water geven? Als je er toch bent...’

‘Okido,’ zei Eric.

De volgende dag maakte Eric het zich een stuk gemakkelijker. Hij ging na het werk direct naar Kiki's huis en zou daar een douche nemen en een hap eten. Toen hij onder de douche stond, zocht hij zich te pletter naar een stuk zeep. Er was alleen badschuim. Blijkbaar nam Kiki nooit een douche. Hij nam zich voor om de volgende dagen zijn eigen stuk zeep mee te nemen. Naast de spiegel hing een verjaardagskalender. Er stonden namen op van mensen die hij niet kende. Hij spoelde de douche schoon, zette het raam open en ging naar beneden. Daar ging hij met een fris blikje bier aan de keukentafel zitten en maakte een sandwich klaar. Hij at op zijn gemak het broodje op en nam er nog een tweede blikje bij, terwijl hij de zon op het zwembad zag fonkelen.

Rond de vooravond ging hij naar huis om zijn hond. Hij liet hem achter in zijn truck zitten en reed ermee naar Kiki's villa. Het was de eerste keer in lange tijd dat de honden elkaar zouden terugzien en het weerzien zou allesbehalve mooi zijn. Maar toch moest hij *iets* doen. Hij kon niet bij de pakken blijven zitten en zich als een vreemde blijven gedragen in zijn eigen huis. Het was het proberen waard. Hij noemde het een experiment. Daar zat hij aan te denken terwijl hij met de labrador achter in de truck naar Kiki's villa reed.

Hij stopte voor de oprit, stapte uit en ging bij het hek staan. Er was geen hond te bespeuren. Mogelijk zaten de twee honden van Kiki ergens achter in de tuin. Het was het proberen waard. Heel voorzichtig opende hij de koffer en liet zijn hond uit. Het beest was wispelturig en onzeker, maar bleef kalm. Het snuffelde hier en daar rond, keek zijn baasje aan en ging dan verder op zijn verkenningstocht. Eric ging via het tuinterras binnen. Hij schonk zich een glas in en belde naar het ziekenhuis, naar Kiki.

Aan de andere kant van de lijn vertelde een verpleegster dat Kiki bij de dokter zat.

'Ik ben haar echtgenoot,' zei hij nog.

Maar de stem hield zich aan de regels. Lichtjes nerveus hing Eric op. Hij dronk zijn glas leeg en brak het blokje ijs tussen zijn voorste tanden in tweeën.

Toen hij terug in de tuin kwam, zag hij de drie honden met elkaar vechten. Hij had de terrasdeur gesloten om te bellen en had het geblaf niet gehoord, maar nu hij in de tuin stond, was het een hels kabaal.

De labrador lag bovenop de hazewind, die in een soort wurggreep vastzat terwijl de kleine bulldog tevergeefs zijn maat probeerde te helpen door in de kuit van de labrador te bijten.

Eric riep snel zijn hond bij zich. Maar het baatte niet. De labrador snauwde en kauwde erop los en de hazewind weerde zich door met zijn poten tegen de romp van zijn vijand te stampen. Uiteindelijk moest Eric met zijn handschoenen tussenbeide komen en met zijn hand in de muil van de labrador stopte hij het gevecht. Daarna bracht hij zijn hond terug naar de truck terwijl hij zich afvroeg waarom hij zo stom was geweest om dit zomaar te laten gebeuren.

Later op de avond, in het ziekenhuis, repte hij met geen woord over de honden. Hij zou het experiment nog een tijdje voor zich houden.

‘De buurman is me komen bezoeken,’ zei Kiki.

Eric zat aan het voeteinde van haar bed. Hij had niet veel zin om te praten.

‘Hij vroeg me hoe het met de honden was.’

‘En?’ zei Eric.

‘Ik dacht dat je bij de burens zou langsgaan,’ zuchtte ze. ‘Die setter, weet je wel?’

‘Schat, ik was er met m’n gedachten niet bij. Ik doe het morgen wel.’

‘Dat zeg je altijd,’ zei Kiki.

‘Ja zeg,’ zei Eric. ‘Weet je hoe onnozel ik me voel als ik bij je langs-ga?’

‘Wat bedoel je?’

‘Je weet best wat ik bedoel. Ik voel me net als een of andere *lover-boy*, een minnaar die in het geniep binnensluipt.’

‘Och, komaan.’

‘Nee, serieus. Weten jouw burens eigenlijk dat je getrouwd bent?’

‘Natuurlijk,’ zei Kiki.

‘Ja? Het zou me verbazen.’

Hij zweeg. Kiki begon te snikken.

‘Ik leg het hem morgen wel uit,’ zei hij zacht.

Hij kroop over het bed naar Kiki.

‘Wie?’

‘Je buurman. Ik ga morgen wel even bij hem langs.’

Hij ging naast haar liggen. Zij nam een Kleenex en droogde haar tranen terwijl ze door zijn haren ging. Met die hele toestand kon hij natuurlijk niet over die honden beginnen. Hij zweeg en viel al gauw in slaap.

Tegen half elf kwam hij thuis, in zijn flat.

Hij ging nog wat met de hond wandelen en dacht over een paar

dingen na. Daarna kroop hij onder de wol. Die nacht droomde hij over Kiki, haar buurman en hoe de honden op een morgen de hele keuken hadden volgescheten.

De volgende ochtend stond Eric weer in Kiki's achtertuin.

De labrador zat opnieuw in de koffer van de truck, die bij het hek geparkeerd stond. Eric begon op zijn gemak een hekje te installeren tussen de voor- en achtertuin. Het was een tweedehandsspul dat net hoog en stevig genoeg was om die honden uit elkaars buurt te houden. Het was voor de helft geroest, maar dat was niet belangrijk. Belangrijk was dat die honden met elkaar konden samenleven zonder elkaars kop eraf te bijten. Dat hek kon hij achteraf nog in alle kleuren van de regenboog schilderen als hij wilde.

Na een half uurtje stond het hek er. Eric stopte zijn spullen terug in de truck en liet zijn hond voor een tweede keer in twee dagen los in de voortuin. De achtertuin was nu verboden terrein. Net zoals de voortuin verboden terrein was voor de andere twee honden. Eric hield de wacht bij het hek. Hij moest zich niet haasten, zou uitkijken naar die twee andere misbaksels en zien hoe het uitdraaide.

Toen de honden elkaar in de gaten kregen, bleef het een tijdje bij luid geblaf. De labrador stond op zijn achterste poten tegen het hek aangeleund en doodde de hazewind met zijn ogen, terwijl het schuim van zijn bek liep. Maar daar bleef het bij.

Net toen Eric zijn experiment als geslaagd wilde beschouwen en de labrador weer bij zich wou nemen, glipte de kleine bulldog ergens onder het hek, in een putje dat hijzelf had gegraven. Hij stormde dapper op de labrador af. Zonder veel nadenken liep hij zijn eigen dood tegemoet. Eric was te laat om in te grijpen. De labrador had de kleine al stevig vast en had hem een paar keer goed door elkaar geschud. Toen Eric hem beval de bulldog los te laten, mankte het kleine misbaksel op drie poten zo snel mogelijk weg.

Tussen de voorste tanden van de labrador was een beetje bloed te zien.

In de late namiddag stond Eric in de tuin van de buurman.

Zijn experiment was nu al tweemaal mislukt; een derde keer zou faitaal kunnen zijn. Hij keek voor zich uit en zag hoe de twee honden van Kiki zich amuseerden met de hond van de buurman. Alle drie renden ze, sprongen ze en gingen ze flink tekeer. Naast hem stond de buurman, een veertigjarige vrijgezel.

'Zo, jij bent dus met Kiki getrouwd?' zei hij en Eric zei:

‘Dat klopt.’

De buurman nam hem in zich op.

‘Ik heb je hier nog niet veel gezien,’ zei hij en hij veegde zijn schoenen af aan het gras.

‘Het is een nogal moeilijke kwestie,’ zei Eric.

‘Ik dacht eerst dat je een inbreker was.’

Eric keek hem vragend aan.

‘De eerste keer dat ik je hier zag. Het heeft niet veel gescheeld of ik had de flikken gebeld.’

Voor hen lagen de hazewind en de setter op elkaar en buitelden erop los dat het een lieve lust was. De kleine bulldog voelde zich alleen en kwam bij de buurman aangesloft.

‘Je vrouw heeft een mooi paar honden,’ zei hij plots.

Hij bukte zich en begon wat met de bulldog te spelen.

‘Ja,’ zei Eric. ‘Ik heb er ook een.’

‘Werkelijk?’

‘Een labrador.’

‘Waarom breng je hem niet eens mee? Hoe meer, hoe liever,’ zei de buurman. Hij stond op en draaide zich weg van de bulldog.

‘Ze kunnen niet met elkaar overweg,’ zei Eric.

‘Dat is vervelend,’ zei de buurman.

‘Daarom wonen we ook nog niet samen,’ zei Eric.

‘Wie?’ vroeg de buurman. Hij bleef Eric strak aankijken.

‘Kiki en ik.’

‘Hoezo?’ Hij leek er niets van te snappen. ‘Dat is vreemd,’ zei hij. ‘Dat is vreemd.’

‘We zoeken nog een oplossing.’

De buurman leek nog altijd moeite te hebben om het te geloven. Hij keek naar de honden en toen naar Eric.

‘Vreemd,’ zei hij nog een keer en hij snoof.

Hij riep de setter bij zich en hield hem aan de leiband. Toen ging hij met de hond via het terras naar binnen en sloot de deur. Eric bleef alleen achter met de twee honden.

De laatste dag van de week had Kiki bezoek.

Haar ouders waren langsgesproken met een mandje fruit en een doos bonbons. Eric had de namiddag vrijaf genomen en nam zijn lunch in het ziekenhuis.

‘En hoe is het met die arme beestjes?’ vroeg Kiki’s moeder. Ze had zelf een Yorkshire.

‘Goed,’ zei Kiki. ‘Eric zorgt voor ze.’



‘Is dat niet lastig, Eric?’ vroeg Kiki’s moeder. ‘Almaar heen en weer rijden?’

‘O, maar de laatste nachten ben ik bij Kiki thuis blijven slapen,’ zei hij glimlachend.

‘Ach zo,’ zei Kiki’s moeder en ze schoof op haar stoel en keek heen en weer naar Eric en Kiki.

Kiki’s vader was een stille man. Hij lachte veel, maar niemand wist ooit waarom.

‘En hoe zit het met de kleintjes?’ vroeg Kiki’s moeder.

‘Volgens de dokter is het voor het eind van deze week,’ zei Kiki. Ze lachte naar Eric en Eric lachte naar Kiki’s vader en die lachte naar iedereen.

Eric vond het echter steeds moeilijker om te lachen. Hij voelde zich steeds minder vaak op zijn gemak.

‘En hoe zullen ze heten?’ vroeg Kiki’s moeder.

Het was even stil.

‘Daar zijn we nog niet uit,’ zei Kiki. ‘Het is ook zo druk geweest.’ Kiki’s ouders leken verbaasd.

‘We hebben wel al een paar ideeën,’ zei Eric. Hij opende de doos bonbons en ging ermee rond. ‘Ik had gedacht aan Max en Frits.’

‘Max en Frits,’ herhaalde Kiki’s moeder.

Kiki lachte en nam een bonbon terwijl ze knikte.

‘Dat zijn hondennamen, niet?’ zei Kiki’s moeder.

‘Nou...,’ zei Eric.

‘Dat dacht ik wel.’

Het was weer even stil. Kiki’s vader ging voor het raam staan. De zon scheen in zijn gezicht. Je kon niet zien of hij nu aan het grijnzen of aan het peinzen was. Kiki’s moeder ging op de rand van het bed zitten.

‘En wanneer gaan jullie nu eens samenwonen?’ ging ze verder.

‘We zoeken nog een oplossing,’ zei Eric.

Kiki’s moeder bleef haar dochter aankijken.

‘Echt waar, Kiki, het wordt tijd dat jullie er iets op vinden,’ zei ze plots vastberaden. ‘Hoe moet dat dan met die kinderen?’

Kiki keek over de schouder van haar moeder naar Eric.

De volgende dag ging de derde en laatste fase van Erics experiment van start.

Hij zorgde ervoor dat het hek nog wat hoger was en onderaan legde hij een smalle ijzeren plaat op de grond zodat kuiltjes en tunneltjes graven onmogelijk was. Maar hij deed dit alles met steeds meer

tegenzin en minder hoop dan pakweg een week geleden. Hij had er een rothumeur van gekregen en even maakte hij zich de bedenking hoe simpel een leven zou zijn zonder honden. Het viel hem allemaal zo zwaar dat hij zomaar zijn labrador uit de truck liet, een paar minuten bleef kijken naar het venijn dat zich aan de grens van de voor- en achtertuin afspeelde en daarna, toen hij zag dat er niets gevaarlijks kon gebeuren, binnenstapte en op de sofa een dutje deed.

Hij viel onmiddellijk in slaap.

De lucht in de woonkamer was droog en muf, maar Eric bleef door alles heen slapen. Hij was zo moe dat hij niet wakker werd of wilde wakker worden, van het geblaf, het gegrol en het geluid van het hek dat geforceerd werd. Hij hoorde misschien wel het stampen en hij kon er zich misschien wel de beelden bij bedenken: de labrador, die bovenop de hazewind lag en het oor ervan scheurde met zijn bloeddorstige tanden, de hazewind, die met zijn poten de romp en de ingewanden van de labrador aan stukken stampte en de bulldog, de kleine, die de poten van de labrador kapotbeet. Misschien dacht Eric wel aan een nachtmerrie toen de drie honden tegelijk begonnen te bloeden. Eerst de kleine bulldog, die al voor de helft blind was doordat de labrador in een zijwaartse beweging zijn oog had weggenomen. Dan de hazewind die na zijn oor ook zijn hals voelde doorboord worden. En uiteindelijk ook de labrador, die inwendig helemaal aan stukken was gereten.

Toen Eric dan toch wakker werd, was het door de telefoon.

Het was een dokter die hem vroeg zo snel mogelijk naar het ziekenhuis te komen. Eric had geen tijd om een kijkje te nemen in de tuin. Maar wat hij daar niet kon zien, zag hij tien minuten later in het ziekenhuis toen een andere dokter hem verplichtte aan de operatiezaal te wachten en in de gang toe te kijken, naar de dokter die over Kiki stond gebogen en 'Godverdomme' zei.

De dokter had geen tijd om te experimenteren.

## ZOMERBELOFTE

De eerste met wie ik ooit 'ging', was Rika.

We stonden allemaal aan de rand van het bos toen ik opeens haar hand in de mijne voelde. Het was zomervakantie en in die tijd zaten we elke avond allemaal nog een paar uurtjes bij elkaar in de oranje schijn van de straatlantaarns. We woonden met zijn allen in dezelfde buurt, ver weg van de stad. In het begin speelden we nog verstoptje of straattennis terwijl de meisjes aan hinkelen deden. Maar later zaten we gewoon wat bij elkaar en babbelden en keken naar elkaar.

Niemand had het door toen Rika mijn hand beetnam.

Ik had haar lichaam al een paar keer tegen me aangevoeld. Maar ik dacht dat ik het me allemaal inbeeldde. Het zou niet de eerste keer zijn geweest.,

Ik zei, geloof ik: 'Ik moet naar binnen.'

Jonas, in die tijd mijn beste vriend, zei: 'Vraag of je niet wat langer mag.'

Zo ging ik mijn moeder vragen of ik niet nog een half uurtje langer mocht.

Maar moeder zei: 'Neen.'

En ik zei: 'Waarom niet?'

En zij zei: 'Je weet wat we hebben afgesproken. Half tien en geen minuut langer.'

Ik ging terug naar de rand van het bos waar de rest op de grond zat, tegen het houten hok waar we vroeger aftikten bij het verstoptje spelen.

Ik zei: 'Ik mag niet.'

En toen had Rika dus mijn hand vastgenomen.

'Wel, tot morgen dan maar,' zei Jonas en ook de anderen zeiden iets in die aard, maar ik hoorde het maar half.

'Ik ga ook maar eens naar huis,' zei Rika.

Ik geloof dat ze toen haar hand alweer had teruggetrokken. Onderweg passeerden we het mooiste huis van de straat, een Victori-aans houten huis zoals ze hier bijna niet worden gebouwd.

'Hier zou ik nu graag ooit willen wonen,' zei Rika plots.

‘Het is een mooi huis,’ zei ik.

‘Ik denk dat wij ooit samen in dit huis zullen wonen.’

Ze lachte. Ik lachte.

‘Het is wel een groot huis,’ zei ik, al vrij nuchter voor mijn leeftijd.

‘Misschien wel *te* groot voor ons.’

‘Onzin,’ zei ze. ‘We hebben een groot huis nodig. Jij voor je architectenbureau en ik voor mijn muziekkamer. Waar wil je anders dat ik de piano zet? In de badkamer?’

We lachten weer om het gemak waarmee we ons leven hadden uitgestippeld.

Jij wilt toch architect worden, nietwaar? Wel, dan knap jij dat huis helemaal op en trekken we er samen in. Oké? *It's a deal?*

‘Waarom niet?’ grapte ik, want dat was het ook. Een grap. Niet meer dan dat.

Toen we aan mijn huis kwamen, zei ze: ‘Krijg ik niets?’

Ik gaf een zoen op haar wang en ze glimlachte en ik glimlachte en ik ging naar binnen.

Een week later was het alweer uit tussen Rika en mij. We waren allebei dertien.

Toen Laura me vertelde dat ze wou gaan samenwonen, reageerde ik heel kalmpjes. Ik moet iets gezegd hebben als ‘Waar’ of ‘Wanneer’, of in het ergste geval iets als ‘Waarom?’ Maar ik schreeuwde zeker niet: ‘Hé, wat zeg je nu?’

Waarom zou ik ook?

Ik had net mijn eigen architectenbureau en de opdrachten liepen binnen. Ik had meer vrienden en een drukker leven dan ooit tevoren. Het leven begon eindelijk vlot te verlopen en daar was ik niet rouwig om, moet ik zeggen.

Pas later begon ik erover na te denken.

We gingen een huis bekijken in de buurt waar ik was opgegroeid, een prachtig Victoriaans huis met houten gevel en een typische *porch*. Het was een droomhuis met parket en veel ramen. Er was een werkkamer waar je nog de witte plekken zag waar ooit een schilderij had gehangen. De eigenaar, een jongeman van mijn leeftijd, leidde ons rond en wees ons op de voordelen.

Ik bleef achter in de woonkamer en nadat Laura een tweede keer was rondgeleid, zei ze:

‘Ik denk dat we het moeten nemen.’

‘Ja?’ vroeg ik.

‘We kunnen er eind deze maand al in,’ zei ze. De eigenaar knikte.

'Dat is snel,' zei ik.

'Ja,' zei ze.

Ze keek de woonkamer rond.

'Oké,' zei ik.

'Echt?' vroeg ze.

'Natuurlijk,' zei ik en ik keek naar buiten, naar de rustige buurt waar ik vroeger met krijt op het asfalt had gekrabbeld, waar ik verstoppertje had gespeeld en waar ik een lief meisje van dertien, Rika, ooit een belofte had gemaakt.

Ik werd wat suf door de felle zon en kreeg dorst. Ik moest denken aan de tijd dat ik nog thuis woonde. Dat was al een hele tijd geleden. Waar was die tijd heen? En ik dacht aan mijn oude kamer en aan het feit dat al die lege ruimtes zo op elkaar lijken. Je kunt ze volstoppen met rommel en meubelen, maar eenmaal leeg zijn ze allemaal gelijk. Daar zat ik aan te denken. En aan het leven dat je maar achter je aan blijft slepen. Maar het moet me toch uit het hoofd zijn gegaan, want even later was ik al met Laura aan het discussiëren waar we de TV zouden zetten.

Na de middag kwam ik terug thuis.

Ik kon geen nuttig werk verrichten. Er was een heleboel te doen, maar ik kon het gewoon niet. Ik ging op de sofa liggen en bekeek foto's van een paar interieurmagazines. Ik zag er een mooie kamer met groene muren en donkerbruine deuren. Mijn kamer was nu half-duister. Er hingen rieten latjes voor het raam zodat de ruimte een goudgele schijn kreeg. Ik sloot mijn ogen en stelde mij de kamer helemaal leeg voor.

Even later kwam Laura binnen. Ze woonde eigenlijk al half bij me in. Maar dat kon zo niet blijven duren. We hadden iets groters nodig. We hadden meer ruimte nodig. Ze had een aantal enveloppen mee en legde ze op mijn bureau en zei:

'Dit zijn kaartjes met ons nieuwe adres op.'

'Je laat er geen gras over groeien,' zei ik.

'Het moet zo snel mogelijk,' zei ze.

Ze keek mijn kamer rond alsof ze verwacht had dat alles al in kartonnen dozen zou steken.

'We moeten het doen nu het nog zomer is,' zei ze.

Ik kon haar daarin moeilijk volgen, maar ik zei:

'Ja. Waarom niet?'

Ze ging achter mijn bureau staan en rangschikte de enveloppen.

‘Je moet ze gewoon in de bus stoppen,’ zei ze.  
‘Geen probleem.’

Maar er was wel een probleem.

Het probleem stelde zich later op de dag toen ik me met die enveloppen bezighield. Ik ging achter mijn bureau bij het raam zitten. Ik schreef met mijn mooiste pen de namen van onze vrienden en familie op de visitekaartjes. Ik had geen lijstje. Ik wist zo ongeveer wel wie ik zo’n kaartje moest sturen en wie niet. Ik had er al zo’n tiental geschreven toen ik bij mijn jeugdvrienden kwam. Er waren er al veel verdwenen, zonder iets te laten weten. Alleen Jonas bleef over en nog twee anderen.

En toen was Rika aan de beurt.

Ik vroeg me af of ik er goed aan zou doen om zo’n envelop in haar brievenbus te steken. Na die relatie van een week had ik haar amper nog gezien. Ze heeft me nog eens een briefje geschreven waarin stond dat ik haar ‘gebruikt’ had en laten we eerlijk zijn: ze had gelijk. Maar ik had niettemin het gevoel dat ik haar op de hoogte moest brengen van mijn beslissing om *ons* Victoriaans droomhuis met een andere vrouw te betrekken.

Ik weet het: het klinkt stom en melancholisch, maar zo zit ik nu eenmaal in elkaar.

Ik nam de enveloppen en ging de buurt rond. Ik nam de weg door het bos waarin we vroeger speelden. Ze hadden een deel van dat bos al vervangen door nieuwe huizen, maar de andere helft was er nog. Het was de ideale plek voor een bosspel, met droge grachten, beboste heuveltjes en open plekken. Als je het zou moeten schilderen, zou je het eerder een geelbruine dan een groene kleur moeten geven. Daarna kwam ik in de straat waar Rika woonde. Het was een eeuwigheid geleden dat ik hier nog eens was geweest. Het begon al te schemeren en ik zag dat er licht brandde in haar kamer.

Ik had de helft van de enveloppen al in de bussen gedaan. Nu wou ik dat ik geen enveloppen meer over had. Ik wou dat ik naar huis moest gaan en dat ik de rest op een andere keer kon posten. Dan kon ik er nog even over nadenken.

Ik stond net op het punt de envelop in de gleuf van de brievenbus te laten vallen toen ik merkte dat er een andere naam op de brievenbus stond.

Natuurlijk, misschien was Rika zelf ook verhuisd. Ik stapte het tuinpad op en belde aan. Een oude vrouw deed open.

‘Excuseer, maar woont Rika hier nog?’

‘Wie is Rika?’ vroeg het vrouwtje.

Dacht ik het niet.

De volgende dag had ik een afspraak om een paar kamers van onze nieuwe woonst te gaan opmeten.

Alles was kaal en leeg, en ik kon me in alle rust en stilte bezighouden terwijl de eigenaar beneden in de garage de laatste restjes aan het inpakken was. Ik ging op de vensterbank zitten en keek naar buiten. Het was nog vroeg en ik wandelde van de ene lege kamer naar de andere. Aan de hand van de witte plekken en de afdrukken in het parket trachtte ik me voor te stellen hoe de vorige eigenaars het hadden ingericht. Na een tijdje kwam de eigenaar naar boven en zei:

‘Ziezo. Mijn werk zit erop. Alles is weg. Er staan alleen nog een paar oude spullen op zolder. Maar die komen we wel met de lift halen.’

Hij schudde me plechtig de hand alsof de zaak nu pas geregeld was.

‘Dan kunnen wij eraan beginnen,’ zei ik. ‘Zo gaat dat. Wanneer de een ermee stopt, is het voor de ander tijd om eraan te beginnen.’

En dat deden we ook.

Tegen de avond zette Laura een paar plastic zakken op het aanrecht. Ze had van alles mee: verfborstels, verfpotten, plakband, handschoenen. Ik rommelde wat in de zakken.

‘Ik heb alles mee,’ zei ze. ‘Als de kleur je niet bevalt, mogen we alles terugbrengen en inruilen.’

‘Sterk,’ zei ik.

Ze haalde wat oude joggingbroeken uit de zakken en toen ze er een had aangetrokken, nam ze de sweater die mijn moeder haar cadeau had gegeven en droeg die over haar blote bovenlijf. Ze keek me even aan. Toen nam ze een van de verfborstels en ging naar de woonkamer. Die joggingbroek waggelde rond haar mooie, magere benen en ze stapte heel grappig, zo met haar wollen sokken over het parket glijdend.

Een ogenblik later kwam ze terug.

Ze nam een pot verf en ging ermee naar de woonkamer. Op het deksel stond in zwarte stift geschreven: *Terracotta, woonkamer, eerste laag.*

We begonnen met de randen van de deuren en de ramen te beplakken met doorzichtige plakband en nadien brachten we al spelend

een eerste laag verf aan. We pakten die verfborstel uit het plastic en eerst plaagde ik haar wat door met die zachte borstel over haar gezicht te rollen. Het was een fijn gevoel. Het gaf haar kippenvel en na een paar keer vluchtte ze weg in een van de andere kamers. Ik liep haar achterna, gillend 'Terracotta, Laura, eerste laag!', maar ze bleef me voor. Ik kon haar niet bijhouden. We liepen als gekken door al die lege, grote kamers en toen ik haar uiteindelijk op de grond kreeg, in de badkamer, gaf ik haar een volle laag.

Ze gilte het uit en riep:

'Niet doen! Neen!' maar ze lachte en toen ze me weer zo bleef aankijken met die blauwe Medusa-ogen van haar, gaf ik me over en rolde op mijn zij, zodat ze wraak kon nemen.

Die woonkamer zag er lang zo slecht niet uit. We hadden de klus in een paar uren geklaard en nu zaten we naar buiten te kijken. We besloten er de nacht door te brengen. We legden de voddens en dekens op het parket in de woonkamer en vrijden in het maanlicht dat door de ramen op de terracotta muren viel.

Ik werd wakker toen het nog donker was.

Ik wist niet hoe laat het was, maar ik voelde me uitgeslapen. Die terracotta muren sloegen 's nachts heel anders uit en ik wist eerst niet waar ik was. Ik stond op en ging naar de keuken. Ik liep heel voorzichtig over de plastic folie die over de vloer in de gang lag.

'Is er iets?'

Laura kwam voorzichtig de keuken binnen. Ik zag haar niet, maar ik voelde haar in het donker tasten.,

'Heb ik je wakker gemaakt?'

'Een beetje,' zei ze.

Ik hoorde haar geeuwen.

'Ik had dorst.'

Ik stond tegen de duisternis te praten. We gingen naar de woonkamer. Laura ging weer op de dekens liggen. Ik stond voor het raam. Er lagen witte gordijnen op de grond. Laura had die gordijnen eraf genomen omdat ze te vuil waren. Ik vond het geen probleem om ze te laten hangen. Maar Laura dacht onmiddellijk aan wat de burens zouden denken. Maar ze zou ze later nog gebruiken. Ze ging ze laten wassen en daarna terughangen. Ik had eigenlijk volstrekt geen probleem met de inrichting van het huis. Voor mijn part mocht alles blijven zoals het was. De vorige eigenaars hadden blijkbaar een goede smaak, dezelfde smaak als ik. Gordijnen, tapijten, behang: ik had net hetzelfde gedaan.



‘Kom, we gaan weer slapen,’ zei ze.

‘Ik ben klaarwakker.’

Laura ging rechtop zitten. Ze zat met haar benen gekruist. Ze had haar wollen sokken aangehouden bij het slapen. Normaal haat ik sokken in bed. Maar bij Laura kon het me niks schelen. Ik hield ervan om die sokken over mijn benen te voelen.

‘We zouden een klok moeten hebben. Een wekkerradio of zoiets.’

‘Ik slaap nu toch niet meer.’

Ik ging bij Laura op de dekens en de voddens zitten.

‘Ik zat ineens aan iets te denken,’ zei ik.

‘Ja?’

‘Ik zat daarnet aan een meisje te denken. Rika was haar naam. Ik heb haar in meer dan tien jaar niet gezien.’

‘Waarom moest je dan nu ineens aan haar denken?’

‘Ik weet niet. Ik heb haar ook zo’n envelop gestuurd.’

‘Waarom heb je dat gedaan als je haar in al die tijd niet meer hebt gezien?’

‘Ik weet niet.’

Ze antwoordde niet. Ze liet mij al het werk doen. Ik moest nadenken en praten.

‘Het klinkt gek, maar... ik heb ooit een belofte gedaan om samen met haar in dit huis te wonen.’

Laura lachte en zuchtte tegelijkertijd.

‘Dat klinkt niet alleen gek. Het is ook gek.’

Ze trok de deken naar zich toe.

‘Wel, ik weet niet wat jij van plan bent,’ zei ze toen er niks zinnigs meer uitkwam. ‘Maar ik ga proberen nog wat te pitten.’

Ik lag op mijn rug en keek naar de wand. Het was vreemd, maar in die leegte bevonden we ons een beetje in niemandsland. Op de grens tussen twee woningen in. Het beviel me wel.

Er was een plek te zien waar ooit een rond voorwerp had gehangen. Ik gokte op een klok. Het kon ook iets anders zijn geweest, maar ik zou daar een klok hangen. En had die klok daar nog gehangen, dan was het op dat moment iets voorbij half vier. Te diep in de nacht om nog over een verloren jeugdliefde en een stomme belofte te mijmeren.

Ik stond in de garage en was enkele zaken aan het uitpakken. Ik haalde alles uit kartonnen dozen die ik zelf in elkaar had gestoken. Ik had een grote doos waar ik al het gerief voor de garage had ingestopt zoals een paar oude tenniserackets, mijn gereedschap en mijn collectie oude sportmagazines. De zon stond op haar hoogste punt. Recht

tegenover bracht Jonas' vader een paar spullen in gereedheid. Hij woonde er nog steeds. Het leek erop dat hij een barbecue zou houden. Jonas zelf was nu niet veel meer thuis. Hij woonde in de stad en kwam sporadisch langs. Jonas' vader was een boom van een kerel. Hij zwaaide en stak de straat over, links en rechts kijkend, hoewel de straat doodliep.

'Ik hoor dat je hier terug komt wonen.'

Hij ging in de schaduw, in de garage staan, maar zijn ogen bleven half dicht geknepen. Hij keek de muren rond en zweeg, alsof hij wou horen: 'Ja, dat klopt. En nu mag u hier zo'n paar dingen uitkiezen die u mag houden.'

'Het doet vreemd om hier terug te komen, zeker?'

'Een beetje wel,' zei ik.

'En dan nog net in *dit* huis,' lachte hij.

'Ja,' zei ik, maar ik wist niet waarover hij het had. Hoe kon Jonas' vader weten dat dit mijn droomhuis was?

Even later kwam ik met de dozen bij de container in de straat. De drie bananendozen waren snel leeg. Ik bleef er even staan, de lege bananendozen onhandig vasthoudend.

Die container had ook ooit eens als filmlocatie gediend. Met mijn moeder had ik op een keer op de rommelmarkt een kleine 8mm camera gekocht en drie weken lang liep ik met dat toestel de container rond en filmde Jonas en de hele bende. Op het einde kerfden we onze namen in het houten kot waar we vroeger aftikten bij het verstoppte spelen en we filmde de hele boel als aandenken.

Opgewonden als een klein kind stapte ik naar het houten kot dat nu alleen nog maar diende als opslagplaats voor oud ijzer en versleten matrassen. Ik moest even zoeken voor ik de juiste plek had gevonden. Ik moest een ijzeren kachel en een verroeste fiets opzij duwen, maar onze namen stonden er nog steeds en ik was eigenlijk opgelucht dat ze nog allemaal goed te zien waren.

Later op de avond deed ik iets heel doms.

Het was onze tweede avond in onze nieuwe woonst en Laura was naar Pablo's Hamburgertent. Omdat ik dacht dat het wel een tijdje zou duren, haalde ik mijn oude projector uit een van de dozen in de garage en begon mijn oude filmpjes te bekijken. Ik liet het raam open. Aan de overkant was er bij Jonas een feestje aan de gang. Jonas zelf was er niet bij; hij had ongetwijfeld andere katten te geselen. Zijn vader stond bij de barbecuetafel en trakteeerde collega's en vrienden op braadworstjes en hamburgers.

Ik had de rieten latjes voor het raam naar beneden gelaten omdat de straatlantaarns anders mijn filmvoorstelling zouden verknallen. De zachte stemmen in Jonas' tuin aan de overkant, het felle licht van de projector en de rieten gleufjes voor het raam hadden bijna iets tropisch. Ik leek ergens in een hut in een ver land te zitten waar ik niemand kende, terwijl de lokale bevolking op straat carnaval vierde. Op dat moment voelde ik me voor het eerst helemaal alleen.

Na een half uur kwam Laura terug met ons fastfood-diner.

'Wat ben je aan het doen?' vroeg ze terwijl ze alles klaarzette op de tafel.

Het was te laat om de projector af te zetten. Ik zag haar gluren naar die kindergezichtenjes.

'Het is beter dan televisie,' zei ik, maar dat sloeg nergens op.

'Je zult je moeten haasten of het wordt koud.'

Ze serveerde de rijst en de sausjes op plastic borden en ze bewoog daarbij steeds heen en weer. Haar schaduw overlapte een paar keer de lachende gezichten van Jonas, Rika en de anderen. Rika.

'Kun je even opzijaan?' vroeg ik vriendelijk.

Ik wou per se onze namen zien verschijnen op het grote doek. Ze zette een stap opzij en bleef meekijken. Maar ze hield het niet lang vol, want al gauw ging ze weer naar de tafel en begon een paar glazen in te schenken. Ik klapte met mijn tong. Ze zuchtte.

'Het wordt koud,' zei ze nog een keer.

'Nog even.'

'Kan dat nu echt niet wachten?'

'Het is bijna afgelopen.'

Ze stond in het felle licht van de projector te staren. Haar blauwe ogen stonden wijd open en ik vroeg me af wanneer ze zouden beginnen te tranen.

'Zeg,' zei ze terwijl ze ging zitten en daarmee eindelijk uit beeld verdween. 'Waar hou jij je nu eigenlijk mee bezig?'

Het klonk geïrriteerd. Ik besloot de projector stil te leggen en mee aan tafel te gaan zitten. Er werd niet veel meer gezegd. De sfeer aan de overkant overstemde alles. Ik at mijn bord halfleeg; de rest was al afgekoeld.

Ik had vrijaf genomen om te verhuizen. De ex-eigenaar van onze nieuwe woning en ik hadden de kosten gedeeld voor een verhuislift. Zo konden we elk onze grote spullen met die lift naar boven en naar beneden brengen. We hadden er ook een paar sterke mannen bij gekregen. Die mannen hoorden bij de lift en ook al had je ze niet nodig,

ze werden erbij geleverd. Wij hadden ze wel nodig. Al was het maar om die oude piano van Laura naar boven te krijgen. Het was een Steinway die kraakte aan alle kanten, maar als Laura erop tokkelde, klonk hij als een concertpiano.

Toen een van de mannen naar boven ging om de laatste spullen van de ex-eigenaars op de lift te zetten, bood ik mezelf als hulp aan.

‘Waar ga je heen?’ vroeg Laura, die beneden bleef staan.

‘Naar boven.’

‘Let erop dat ze mijn Steinway niet schenden,’ zei ze.

Toen ik bovenkwam, keek ik door het raam naar beneden. Laura en de eigenaar stonden naar boven te wijzen. Ik zwaaide. Zij zwaaiden terug. Ik wilde hen net ermee feliciteren dat ze zo snel die oude Steinway naar boven hadden gekregen toen ik zag dat de piano nog beneden op de lift stond.

En toch stond hij ook al op de bovenste verdieping.

Ik draaide me om en bekeek de piano. Het was ook een Steinway, maar deze Steinway was zwart en niet bruin. De toetsen blonken nog alsof ze nieuw waren. Wat een toeval, dacht ik.

‘Kunt u even opzijaan?’ zeiden twee van de mannen en ze sleep-ten de piano naar het raam, waar ze hem op de lift zetten.

‘Eentje naar boven, eentje naar beneden,’ grapte ik door het raam naar Laura, die ook vreemd opkeek. Maar ik begon er al iets van te begrijpen. En ik begreep het helemaal toen ik me omdraaide en in de lege kamer Rika zag staan.

Ze was een mooie vrouw geworden, helemaal zoals ik gedacht had en ook wel helemaal hetzelfde type vrouw als Laura. Ze was evenzeer van de kaart als ik. Even stonden we daar als spoken in een oud, leeg kasteel. Toen kwam onze piano met de lift naar boven. Rika kon het niet geloven en zei:

‘Ik wist niet dat jij hier kwam wonen.’

‘Ik wist niet dat jij hier hebt gewoond,’ zei ik.

‘Ik had het moeilijk om afscheid te nemen,’ zei Rika. ‘Dit huis had een speciale betekenis. Daarom ben ik je ook telkens misgelopen.’

‘Ik begrijp hoe je je voelt,’ zei ik, want ik voelde me minstens even vreemd.

Ik keek haar aan. Ze was zo mijn huis binnengewandeld, mijn leven. Of had ze al de hele tijd in mijn huis gewoond, in mijn leven? En nu zou ze er even snel weer uit verdwijnen.

‘Je man heeft het mooi gerenoveerd,’ zei ik.

‘Ja, dat kan ook niet anders. Hij is...’

‘... ook architect,’ vulde ik aan. Het kon niet anders. ‘Dat dacht ik al.’

‘En jouw vrouw speelt ook piano,’ lachte ze. Wat konden we anders doen dan erom lachen?

We lachten er allebei zachtjes om, zonder enige dramatiek. Misschien was het ook allemaal maar heel gewoon. We stonden allebei bij het raam. De verhuysjongens, de eigenaar en Laura liepen beneden heen en weer. Af en toe keek er eentje omhoog om te zien wat er allemaal op de lift lag. Rika bleef naar de lift staren. Het zonlicht dat door haar ogen drong, deed haar niets. We zagen de spullen voor mijn werkkamer op de lift naar boven komen: een leren stoel, een paar kunstfoto’s van een huis van Richard Meier en de rest van mijn architectenspullen. Even wist ik niet goed of het nu mijn spullen waren die naar boven kwamen gedreven of de spullen van Rika’s echtgenoot die naar beneden werden gestuurd.

De lift verduisterde de ondergaande zon en Rika en ik, wij stonden hulpeloos te wachten tot al die dingen binnen kwamen gedreven en tot we opnieuw wisten wat te zeggen.